

Lesník

ČASOPIS ZAMESTNANCOV • LESY Slovenskej republiky, štátny podnik

2020

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

XI.

XII.

Slovensko moje, otčina moja

Slovensko moje, otčina moja,
krásna si ako raj.
Na твоjich holiach nádhera trónia,
v údolí šumí háj.
Na твоjich poliach si spievali,
otcovia našich pracovali.
Slovensko moje, otčina moja,
krásna si ako raj.

Ej, mám otčinu v svete jedínú,
kde radostne sa hrám.
Tú si milujem, jej šťastie prajem
a srdce svoje dám.
Tu šumia hory a potoky,
Váh spieva krásne im do noty.
Slovensko moje, otčina moja,
krásna si ako raj.

Ludia pre lesy, lesy pre ľudí

4. Personálne zmeny

Pozreli sme sa na to, aké organizačné zmeny priniesli posledné mesiace vo vedení štátneho podniku LESY Slovenskej republiky.

4. Kolektívna zmluva vyššieho stupňa

Každoročne podpisuje prezident Združenia zamestnávateľov v lesnom hospodárstve na Slovensku s predsedníčkou Odborového zväzu DREVO, LESY VODA a podpredsedom Odborového zväzu DREVO, LESY, VODA pre lesné hospodárstvo kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa.

4. Podniková kolektívna zmluva LESY SR

Prioritou podnikového kolektívneho vyjednávania bolo dosiahnutie dohody o náraste tarifných miezd od 1.1.2021. Výsledkom jednaní je nárast taríf o 43,00 eur v každej tarifnej triede a platomov stupni.

4

6

5. Stromček pod stromček

Už sedemnásťkrát putovali stromčeky z rúk lesníkov do detských domovov, domovo sociálnych služieb a ďalších inštitúcií.

5. Netradičná spolupráca našich lesníkov na Orave

Zasluhou lesníkov z LS Paráč v Zákamennom previezli a osadili na určené miesto v Centre sociálnych služieb v Námestove novú netradičnú kaplnku

6. Umelá obnova lesa v roku 2020

Aké boli pôvodné plány pre výsadbu v lesoch v správe štátneho podniku LESY SR i to, ktoré odštepne závody si najviac museli vyhrnúť rukávy, sme zisťovali u Ing. Rudolfa Bruchánika, PhD..

7. Aká je zberová sezóna 2020/2021?

20 ton buka lesného, 29,8 ton jedle bielej a 41 ton duba je množstvo semennej suroviny, ktorá je už v týchto mesiacoch spracúvaná OZ Semenoles.

8. Obchod s drevom

V nasledujúcich príspevkoch prinášame vyhodnotenie jednotlivých elektronických aukcií dreva i zaujímavých ponúk, ktoré vždy vyčaria úsmev na tvári dobrému hospodárovi.

11. Z našej vody na Váš stôl

Pozreli sme sa na to, čo všetko musia kolegovia z OZ Smolenice zabezpečiť, aby nám mohli na vianočný stôl ponúknuť pstruhy, ale i to, koľko ton rýb dokážu vyprodukovať.

12. Čierna mláka trochu inak

Predstavujeme ďalšiu úžasnú spoluprácu, ktorá vznikla na východe nášho malého Slovenska. Čo všetko počas skrásňovania Čiernej Mláky pripravili naši kolegovia z LS Bardejov s členmi Občianskeho združenia Dobrá Myšlienka Vám prinášame prostredníctvom nasledujúcich riadkov.

11

16

13. Pomáhal aj jazvečík

Náučný chodník na Sigorde sa pýši viacerými zaujímavosťami. Okrem okruhu pre peších návštevníkov má aj cykloturistickú trasu vedúcu po telese bývalej lesnej železničky. Jeho súčasťou je pamätník rakúskej cisárovnej Sissi, ktorá sa tu zastavila pri svojej ceste do Bardejovských Kúpeľov.

14. Kalendár 2021

Koľko voľných dní pripadne na rok 2021, to Vám spoločne s chuťou na kvalitnú divinu z produkcie LESOV SR prináša náš tohtoročný kalendár.

16. Spomienky na prvú ochrannú službu...

Lesnícka prevádzka i život každým dňom píšu príbehy, ktoré ovplyvnia životy viacerých ľudí. Jedným z nich je Vianocami nasýtený príbeh z pera nášho bývalého kolegu Ladislava Maxima.

17. Čierny Váh prekvitá

Keď sa spolupráca vydarí, potom prekvitá nielen les ale tiež nové studničky a zaujímavé miesta. Krásnou ukážkou je Čierny Váh, na ktorého návštevu Vás pozývame

18. Nie je uhlie ako uhlie

Dlhší čas bolo nedocenené, ale v poslednej dobe našlo svoje uplatnenie nielen v medicínskom a priemyselnom využití, ale tiež v domácnostiach. Predstavujeme produkt, na ktorého začiatku stojí drevo.

Redakčná rada

Ing. Jozef Bystriansky
Ing. Robert Kiš
Ing. František Fodor
Ing. Július Burkovský
Šéfredaktor:
Mgr. Anna Sliacka, PhD. (as)

Stáli prispievatelia:

Mgr. Lucia Čekovská
Ing. Zdenko Kováč
Ing. Michal Slávik
Ing. Viliam Stockmann, CSc.
Ing. Martina Velká

Grafická úprava:

Ing. Peter Valach

Foto na obálke:

Ing. Zdenko Kováč

Adresa redakcie:

LESY SR, š. p.
generálne riaditeľstvo
Námestie SNP 8
Banská Bystrica
975 66
anna.sliacka@lesy.sk
+421 918 444 218

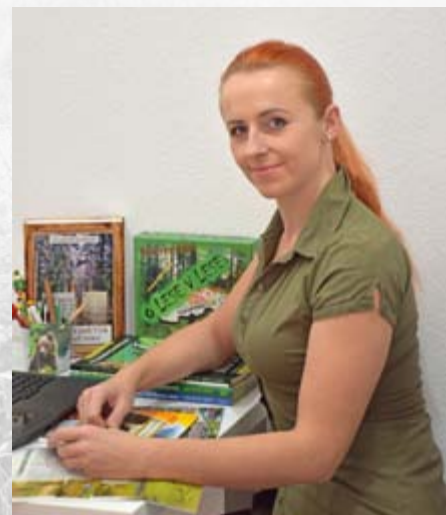
To snáď ani nie je pravda. Veď len pred chvíľkou sme búchali šampusy a vítali magicky rok 2020 a už sa konečne blíži jeho koniec.

Konečne! Snáď posledným výkrikom tejto mágie budú čarovné vianočné bubliny, ktoré by nás mali pohltiť a ako magické kruhy ochrániť pred vplyvmi prostredia. Našťastie pri vstupe do lesa môžeme svoje bublinky nechať doma a vychutnať si čerstvý vzduch. Hlavne sa zhlboka nadýchnuť a dúfať, že pandémia, ktorá toto všetko spustila, ostala niekde poriadne ďaleko.

A keďže sme sa ocitli v dobe, keď nič nie je isté a všetko sa zdá byť hore nohami, dokonca ani Vianoce nebudú tým, čo bývali, využijeme teda silu Vianočného priania.

V mene redakcie časopisu Lesník Vám prajem predovšetkým v zdraví a pohode strávené vianočné sviatky a aby sa naše pracovné i súkromné životy v roku 2021 vrátili do starých koľají.

LESU ZDAR!

19. Lesy na hranici polárnej žiary

Lesy a zalesnené pôdy pokrývajú okolo 37%, teda 119.000 km² nórskej pevniny a približne 86.600 km² sa považuje za produktívny les, rozdelený medzi 125.000 lesných celkov.

20. Lesnícke osobnosti

Ing. Šedík Albert, CSc. – pripomínáme si sté výročie narodenia riaditeľa Odboru rozvoja a výroby lesného hospodárstva Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR.

Ing. Martin Vojtuš, CSc. – pripomínáme si sté výročie narodenia vedúceho vedeckého pracovníka, vedúceho oddelenia rýchlorastúcich drevín Výskumného ústavu lesného hospodárstva a Výskumnej stanice v Gabčíkove.

21. S istotou na snehu

Podľa archeologických nálezov sa pôvod snežníc viaže na územie Ázie, kde sa používali už pred 6000 rokmi.

19

22. Pred 100 rokmi Štátne lesy v Banskej Bystrici reorganizoval ich prvý menovaný riaditeľ v novej republike Ing. Josef Opletal

V tretej časti príspevku pokračujeme v predstavovaní fungovania štátnych lesov pod vedením Josefa Opletala, ktorý okrem iného pre rozsiahle oblasti Slovenska a Podkarpatskej Rusi vypracoval aj komplexný program štátnych investícií do ich lesného hospodárstva.

24. Kaštieľske noviny

Prísne bezpečnostné opatrenia preskúšali odolnosť i vynaliezavosť pracovníkov i manažérov účelového zariadenia Palárikovo. Prestavujeme ponuku, s ktorou vstupujú do roku 2021 i to s akou prežili rok 2020.

25. Les neslúži poľovníkom, ale poľovníci lesu

I keď tento rok v oblasti pre prácu s deťmi hádzal pod nohy poleno za polenom, niektoré dobré veci sa skutočne zrealizovali. Jednou z nich bola aj vysoká škola lesa.

25. Spomienky na Vianoce

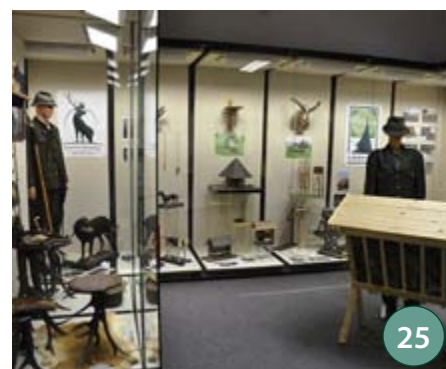
Pozývame Vás na tradičnú vianočnú výstavu Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene, ktorú sme pre Vás otvorili už 6. decembra.

25. Poľovnícke zariadenia

Predstavujeme Vám publikáciu profesora Hella, ktorá Vám poslúži ako inšpirácia pri budovaní nielen tradičných poľovníckych a lesníckych zariadení.

26. Tajnička • Zasmejte sa • Recept

27. Kalendárium • Erby s nádychom lesa • Jubilea

27. LESY SKI CUP 2021

Pripravili sme pre Vás sériu štyroch pretekov v rámci piateho ročníka našej súťaže LESY SKI CUP. Ak to pandemická situácia dovolí, tešíme sa na stretnutie s Vami v stanovených termínoch.

27. Ľadové zázraky

Nebezpečne krásne a pritom tak krásne nebezpečné. To sú priestory, ktorých atmosféru si naozaj užijú len tí, ktorých túlavé topánky ženú v ústrety nebezpečnému dobrodružstvu.

28. Svet, ktorý ovládli Dubánci

Málokto vie, že za našou západnou hranicou majú tieto „budúce stromy“ svoj vlastný semenný svet. Pozývame Vás na malú exkurziu do sveta, kde vládnu Dubánci.

Zmeny vo vedení štátneho podniku LESY SR

V rámci vedenia štátneho podniku LESY Slovenskej republiky sa od polovice novembra 2020 uskutočnilo viacero personálnych zmien.

Nový organizačný riaditeľ

Funkcie organizačného riaditeľa sa 20. novembra 2020 ujal Ján Golian, ktorý bol poverený vedením tohto úseku od konca marca 2020. Okrem pôsobenia v štátnom podniku LESY SR, pôsobil aj ako právnik vo viacerých inštitúciách. Jednou z plánovaných najdôležitejších úloh, ktoré spadajú do kompetencie organizačného riaditeľa, je previesť podnik plánovanou organizačnou zmenou.

Zmeny na poste generálneho riaditeľa

Na základe rozhodnutia ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Jána Mičovského, bol dňa 27.11.2020 odvolaný z funkcie generálneho riaditeľa Ing. Matej Vigoda.

Novým povereným riaditeľom sa stal Ing. Tomáš Čuka, ktorý bol predtým poverený vedením OZ Levice. Ing. Tomáš Čuka v predchádzajúcom období zastával na OZ Levice viacero funkcií a taktiež má aj päťročnú prax

z pôsobenia v súkromnej lesníckej firme zaberajúcej sa odvozom dreva.

Zmeny vo vedení jednotlivých úsekov

Vzhľadom na odvolanie Ing. Mateja Vigodu z pozície generálneho riaditeľa, požiadali dvaja z troch menovaných riaditeľov vedenia štátneho podniku LESY SR o ukončenie pôsobenia vo svojich funkciách na vlastnú žiadosť. Po odstúpení Ing. Jaroslava Poláčka z ekonomicko-obchodného úseku a Ing. Eduarda Apfela z výrobnotechnického úseku nastali ďalšie organizačné zmeny.

Na základe rozhodnutia povereného generálneho riaditeľa došlo k rozdeleniu ekonomicko-obchodného úseku na ekonomický úsek a obchodný úsek.

Novým povereným riaditeľom ekonomického úseku sa stal Ing. Karol Vinš, ktorý v predchádzajúcom období pôsobil na poste Prezidenta Zväzu spracovateľov dreva. V minulosti pôsobil aj ako obchodný riaditeľ LESOV Českej republiky a taktiež na poste generálneho riaditeľa š.p. LESY SR.

Riadením obchodného úseku bol poverený Ing. Albert Macko, ktorý doteraz stál na čele Mestských lesov Krupina.

„Vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo prerokovanie organizačnej zmeny s odborovou organizáciou,“ povedal organizačný riaditeľ Ján Golian.

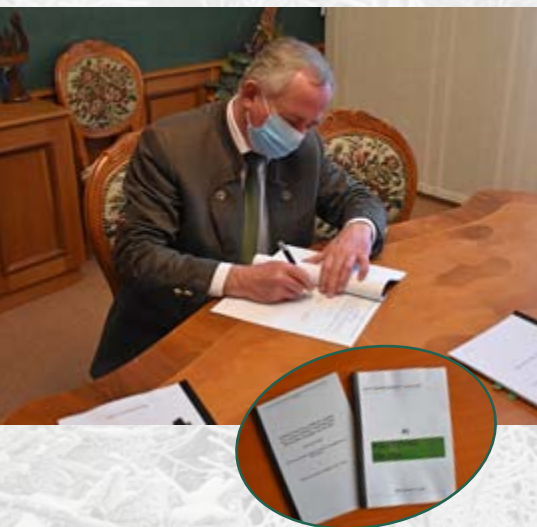
Zmeny na Odštepných závodoch.

V súvislosti s uvedenými zmenami došlo k zmenám aj na OZ Beňuš a OZ Levice. Na OZ Beňuš bolo ukončené poverenie na vedenie OZ Ing. Marekovi Tabernausovi. Vedením OZ Beňuš bol poverený Ing. Matej Vigoda.

Na OZ Levice bolo ukončené poverenie na vedenie OZ Ing. Tomášovi Čukovi. Vedením OZ Levice bol poverený Ing. Jozef Habara.

-as-

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa

Dňa 11.12.2020 bola podpísaná Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre odvetvie lesného hospodárstva Slovenskej republiky na rok 2021 uzavretá medzi Odborovým zväzom DREVO, LESY, VODA a Združením zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku (ZZLH). Táto zmluva udáva základný rámec pre kolektívne vyjednávania o podnikových kolektívnych zmluvách. Medzi najviac sledované oblasti patrí mzdový nárast. Keďže opätovne došlo k markantnému nárastu minimálnej mzdy, tento nárast sa musel zákonite odzrkadliť vo východiskovej hodnote mzdy najnižších tarifných tried. V robotníckych profesiách sa platové tarify začínajú od minimálnej mzdy. V jednotlivých tarifných triedach bol dohodnutý nárast o sumu 0,23 až 0,27 € za jednu ho-

dinu. V kategórii technicko-hospodárskych zamestnancov bol dohodnutý jednotný paušálny nárast a to o sumu 43 € v každej tarifnej triede. Zároveň došlo k úprave v článku týkajúceho sa postupu pri prepúšťaní zamestnancov. Bolo špecifikované naplnenie právnej skutočnosti nevyhnutnosti, na ktorú sa uvedený článok odvoláva. Aktuálna situácia súvisiaca s pandemiou COVID 19 poznačila aj celé kolektívne vyjednanie, ktoré prebehlo v modifikovanej forme s maximálnym využitím elektronickej komunikácie. Aj napriek tomu, že predvídať budúci vývoj na trhu je veľmi ťažké, doteraz platné benefity nad rámec zákonníka práce ostali zachované.

Ing. Zdenko Kováč, tajomník ZZLH

Podniková kolektívna zmluva LESY SR

Napriek nepriaznivej epidemiologickej situácii prebiehalo novembri a decembri kolektívne vyjednanie na rok 2021. Po dohode na kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre odvetvie lesného hospodárstva, bola v decembri dohodnutá aj podniková kolektívna zmluva na rok 2021.

Prioritou bolo dosiahnutie dohody o náraste tarifných miezd od 1.1.2021. Výsledkom jednaní je nárast taríf o 43,00 eur

v každej tarifnej triede a platovom stupni. Do znenia kolektívnej zmluvy sa premietli aj zmeny vo výške jednotlivých príplatkov v závislosti od zmeny celoštátnej legislatívy (zákoník práce). Benefity dohodnuté v predchádzajúcich rokoch ako zvýšená výmera dovolenky, stravovanie počas dovolenky, zvýšené odstupné, odchodné a podobne sú zachované. Výška náhrad za používanie vlastnej motorovej píly a používanie

vlastného motorového vozidla (článok 34 KZ) ostáva na úrovni roku 2020.

K upresneniu znenia, došlo v článku 16, ktorý sa týka ochrany zamestnancov pri organizačných zmenách. Úplné znenie PKZ 2021 vrátane jej príloh a mzdovej smernice budú zverejnené na intranete LSR.

Ing. Juraj Müller, odbor právny a riadenia ľudských zdrojov

Stromček pod stromček už po 17-krát

Voňavý predvianočný darček rozdávať lesníci naprieč Slovenskom a Viaceré organizácie dostanú od LESOV SR stromček pod stromček. Túto lesnícku akciu odštartovali LESY SR 3.12.2020 v Dome svätej Alžbety (Centrum pre deti a rodiny) na Uhlisku v Banskej Bystrici.

„Chceme prispieť k tomu, aby radosť a vôňa živého ihličnatého stromu rozveselila deti, ktoré musia prežiť vianočné sviatky v podmienkach, ktoré nie sú ideálne,“ skonštatoval poverený generálny riaditeľ LESOV SR Tomáš Čuka.

Celkovo sa v rámci Slovenska rozdá okolo 300 vianočných stromov. Ide v poradí o 17. ročník akcie „Stromček pod stromček“, kde sa na ušľachtilý účel využijú stromy, ktoré by inak skončili ako drevná hmota alebo štiepka. Hoci stromy nie sú dokonalé, takto sa stanú voňavým symbolom Vianoc.

„Vianočné stromčeky budeme počas decembra distribuovať do banskobystričských detských domovov, domovov sociálnych služieb a domovov dôchodcov. Pôjde o smrek, ktoré sme získali z výchovných zásahov a z čis-

tenia lúk,“ doplnil Ján Šarik, vedúci výrobo-technického úseku Odštepňého závodu v Slovenskej Ľupči.

Štátny podnik LESY SR pestuje vianočné stromčeky na približne 22 hektároch v rámci Slovenska. O stromy, ktoré raz urobia vôňu vo vianočných domácnostiach, sa starajú nielen v Liptovskom Hrádku, ale napríklad aj na Duchonke, v Topoľčiankach či v Žarnovici.

„Najčastejšie sa u nás predáva jedľa kaukazská, smrek pichlavý a smrek omorikový. Predpokladáme, že tento rok predáme asi 1500 kusov vianočných stromov,“ odhaduje riaditeľ špecializovaného Odštepňého závodu Semenoles Marek Šimanský.

Stromy, ktoré si záujemcovia kúpia na zdobenie domácnosti počas nastávajúcich sviatkov, majú približne 10 rokov. Symbol Vianoc predávajú každoročne vybrané odštepňé závody.

No nielen vianočný stromček, ale tiež šípový čaj z produkcie LESOV SR si pod ním

našli ľudia zo SVETLA – zariadenia sociálnych služieb Olichov.

Nech aj vám vianočné stromčeky prinášajú vianočnú pohodu a radosť nielen na konci tohto, ale tiež do toho ďalšieho roka.

Mgr. Marína Debnárová

Netradičná spolupráca našich lesníkov na Orave

S trochu netradičnou požiadavkou sa na nášho kolegu Antona Kondelu z OZ Námestovo obrátila riaditeľka Centra sociálnych služieb v Námestove. Jej myšlienkou bolo zhotovenie kaplnky pre ich sochu Panny Márie v areáli tohto zariadenia, ktorá by dominovala miestu pokoja a modlitby tunajším veriacim dôchodcom. Predstavou bola jednoduchá kaplnka z dreva, aby tak „príroda ostala v prírode“, teda vo vonkajšom záhradnom prostredí. Keďže pozná jeho doterajšie „lesné diela“ vedela, že ide „na istotu“ a obracia sa na toho pravého. Slovo dalo slovo a potvrdilo sa, že kde je viera, tam je aj chuť pomôcť. A tak sa jeho zásluhou za podpory vedenia OZ našiel vhodný drevený materiál – kmeň vývratu stromu, ktorý premenil na kaplnku, pri-

dala sa šindľová strieška a spolu so svojim kolektívom lesníkov z LS Paráč v Zákamenom ju previezli a osadili na určené miesto, kde bola 4. decembra 2020 požehnaná miestnym dekanom Milošom Pekarčíkom. Nápad, ako aj realizáciu ocenil aj prítomný primátor Námestova Milan Hubík. Obaja sa zhodli na tom, že kaplnka do tohto areálu patrí, lebo „súčasťou života veriaceho človeka je aj prežívanie staroby s modlitbou“. Veríme, že sme týmto prispeli k dobrej veci a v tomto predvianočnom čase priniesli trochu potešenia dôchodcom, ktorí v tomto centre prežívajú svoju jeseň života. Zároveň sa aj v tomto zariadení tento rok rozsvieti darovaný vianočný „Stromček pod stromček“.

Ing. Radoslav Ľorko, OZ Námestovo

Umelá obnova lesa v r. 2020

V r. 2020 bolo plánované vysadiť 16,5 mil. ks sadeníc, z toho 7,52 mil. ks buka, 3,22 mil. ks smreka, 1,50 mil. ks borovice, 1,69 mil. ks duba, 1,11 mil. ks jedle, 0,62 mil. ks smrekovca, 0,17 mil. ks topoľov a zvyšok ostatné dreviny v menšom množstve. Je to najväčšie množstvo za ostatných päť rokov a vyplynulo zo záväzku LESOV SR, š.p. z konca minulého roka zvýšiť plánovanú výsadbu o 1,5 mil. ks na žiadosť MPRV SR v kontexte zvýraznenia úlohy lesa v boji proti klimatickým zmenám. Z tohto dôvodu stúpol aj objem výsadby, plánovanej na jesenný agrotechnický termín na 4,6 mil. ks, z toho 1,5 mil. sadeníc s krytou koreňovou sústavou.

Väčšina zalesňovacích úloh sa koncentruje na plochy po náhodnej ťažbe, predovšetkým po podkôrníkovej kalamite. Viac ako polovicu z nich musia zvládnuť tri najviac kalamitou postihnuté OZ – Žilina so 750 tis. ks, Čadca s takmer 700 tis. ks a Liptovský Hrádok s viac ako jeden mil. ks sadeníc. A preto hoci sa na výsadbe podieľajú všetky dostupné dodávateľské kapacity, výsadba sa netradične pretiahla už do takmer zimného obdobia – mesiaca november. Dôvodom bol oneskorený začiatok jesennej výsadby, kedy vplyvom mimoriadne teplého a vlhkého počasia sadenice neukončili svoj rast a bolo riziko ich poškodenia pri predčasnom vyzdvihnutí. To kládlo zvýšené nároky na logistiku distribúcie a následne výsadby sadeníc. S jej ukončením sa preto počíta až na prelome novembra a decembra, na juhu Slovenska dokonca až v druhej polovici decembra.

Na jeseň sa vysádzalo celé spektrum drevín z ročného plánu, zvýšeným podielom až vyše 60% buk z dôvodu výsadby veľkej časti krytokorenných sadeníc. Na kalamitných holinách po ťažbe prevažne ihličnatých porastov je práve buk hlavnou drevinou pre zabezpečenie statickej odolnosti a ekologickej stability zakladaných lesných porastov. Po-

dobnú úlohu spĺňa aj jedľa, jej podiel je však niekoľkonásobne nižší z dôvodu enormného poškodzovania zverou. Smrek sa na výsadbe podieľa necelými 20% a obmedzuje sa na plochy, kde sú preň vhodné stanovištné podmienky.

Výsadbou uvedených 16,5 mil. ks sadeníc sa plánuje obnoviť plocha 4.124 ha, k tomu je predbežne plánovaná prirodzená obnova na ploche 1.657 ha, je však predpoklad, že v skutočnosti tak ako každoročne bude vysoko prekročená a jej podiel na celkovej obnove bude v súlade s predchádzajúcim obdobím okolo 45%. Do budúcich rokov sa pri zvýšenej podpore prírode blízkeho hospodárenia počíta so zvyšovaním podielu prirodzenej obnovy a poklesom potreby sadeníc, čoho dôkazom je už aj plán na r. 2021, v ktorom je v rámci podniku naplánovaná výsadba 13,2 mil. ks sadeníc.

Ing. Rudolf Bruchánik, PhD.,
Odbor usmerňovania lesníckych činností

Aká je zberová sezóna 2020/2021?

Zberovú sezónu 2020/2021 môžeme charakterizovať podľa stupňa úrody ako strednú až dobrú. Množstvo nazbieranej semennej suroviny na OZ Semenoles bolo prispôsobené potrebám zalesňovania a vytvoreniu optimálnych zásob. Vďaka dobrej úrode sa nám pri väčšine drevín podarilo splniť plány zberu, aj zabezpečiť dostatok osiva vo všetkých požadovaných semenárskych oblastiach a vegetačných stupňoch.

Z hlavných drevín máme nazbierané 20 ton buka lesného, 29,8 ton jedle bielej a 41 ton duba. Zbery ostatných hlavných ihličnatých drevín budú prebiehať v zimných mesiacoch.

Okrem hlavných drevín sme využili aj pomerne dobrú úrodu ostatných drevín a nazbierali sme semennú surovinu duba červeného a cerového, duglasky tisolistej, gaštanu jedlého, jarabiny vtáčej, lipy malolistej, jelše lepkavej, javora poľného, horského, mliečneho a jaseňa štíhleho.

V laboratóriu sme testovali kvalitu semennej suroviny každého privezeného oddielu buka, aby sme mali podklady pre rozhodnutie, ohľadom krátkodobého alebo dlhodobého skladovania. Životnosť väčšiny oddielov je priemerná až nadpriemerná. Jediným problémom tejto zberovej sezóny je daždivá jeseň, čo sa odzrkadlilo na obsahu vody v semenách, ten sa pohyboval v rozmedzí 30-40% (ideálny obsah vody pri zbere je 20-25%), sťažuje nám to trochu uskladnenie pred spracovaním a aj samotné spracovanie semennej suroviny.

Duby momentálne spracovávame v denných aj nočných smenách, oddiely,

ktoré sú spracované sú podrobené testom klíčivosti, ich kvalita sa taktiež zatiaľ ukazuje ako veľmi dobrá. Kvalitu semennej suroviny jedle bielej sme zisťovali tangenciálnym rezom šišiek, plnosť šišiek je uspokojivá, sú v procese spracovania, údaje o životnosti, resp. klíčivosti zatiaľ nemáme k dispozícii.

Mgr. Gabriela Luptáková PhD.
referent pre lesné semenárstvo
a genofond OZ Semenoles

Verejná dražba dreva na OZ Revúca v tieni Covidu 19 a nepriaznivého počasia

Aj napriek tomu, že celý rok žijeme v tieni Covidu 19 a v jeseň ešte aj v nevôli počasia, ešte pár týždňov pred konaním VDD sme neboli rozhodnutí či budeme realizovať VDD alebo nie. VDD sa aj napriek týmto skutočnostiam uskutočnila a bola úspešná nie z pohľadu množstva predanej drevnej hmoty, ale z pohľadu kvality. Kvalita je to čo sa má na VDD ponúkať a to prináša veľmi dobrú reklamu nielen v zahraničí, ale už aj doma na Slovensku. Celkove sme ponúkali na VDD 63,17 m³, v drevine Db 59,93 m³ a v drevine Js 3,24 m³ vo vyvolávacej cene 17.407,24 €. Predaná bola celá ponuka v hodnote 27.682 €, v priemernom speňažení 438,22 €/m³, Db – 452,69/ m³, Js – 170,54 €. Najdrahší kus duba 2,31 m³, pri ponuke 658,- €/m³, bol vydražený v hodnote 1520,- €/kus.

Na VDD sa zúčastnilo deväť dražitelov zo Slovenska, úspešných bolo šesť dražite-

Drevina	Ponuka dreva celkom		Predané			Úspešnosť predaja (%)	Priemerné speňažení (€/m ³)
	objem (m ³)	vyvolávacia cena (€)	objem (m ³)	kúpna cena (€)	navýšenie (%)		
Db	59,93	16.999	59,93	27.129,69	159,60	100,00	452,69
Js	3,24	409	3,24	552,54	135,25	100,00	170,54
Sa:	63,17	17.407	63,17	27.682,23	159,03	100,00	438,22

lov, ktorí vyslovili spokojnosť s pripravenou drevnou hmotou. Najväčším prevkapaním bola Slovenská firma DEKRET Holz s.r.o., ktorá vydražila 57% z ponúkaného množstva, pri priemernom speňažení 457,21 €/m³.

Podrobnejšie vyhodnotenie verejnej dražby dreva je v priloženej tabuľke. Na zá-

ver snád' len dodať, ako to naše poredadlo vraví, keď neprší aspoň kvapka a tá kvapka nám nakvapkala do pokladene OZ už spomenutú sumu 27.682,- €.

Ing. Jozef Michňa, referent obchodu poverený vedením EOÚ OZ Revúca

Verejná dražba surového dreva 18.–20.11.2020 OZ Košice

V dňoch 18.–20.11.2020 organizoval OZ Košice verejnú dražbu surového dreva, ktorá sa konala na MES v Haniske. Na dražbe sa zúčastnilo štrnásť dražitelov, ktorí z ponúknutého množstva 282,65 m³ v hodnote 59.048,00 € vydražili 260,08 m³ za hodnotu 69.331,00 €. Na dražbe sme ponúkli listnaté priemyselné výrezy v drevine dub, buk, brest, javor, jaseň a agát.

Najúspešnejším dražitelom v objeme, t.j. 54,81 m³ sa stal zákazník DEKRET Holz s.r.o., ktorý sa stal aj najúspešnejším dražitelom v hodnote, t.j. 23.975,00 €. Najdrahší kus bol v hodnote 1.062,40 €, čo bola aj najvyššia ponuka 640,00 € za m³, od zákazníka Schlautmann GmbH. Bol to výrez dlhý 6,20 m o priemere 63 cm v drevine dub. Jed-

ným z prevkapaní našej dražby bol výrez v drevine buk. Podľa STN patril jednoznačne do triedy III.C, avšak bol predaný za cenu triedy III.A plus 10 € k cenníkovej cene.

Verejné dražby surového dreva majú pre

lepšie zhodnotenie drevnej hmoty určite veľký zmysel, z Košíc máme skúsenosti s organizovaním aj štyroch dražieb v priebehu roka – dve jarné dražby a dve jesenné dražby, ale bolo to obdobie, keď sa listnaté priemyselné výrezy vyššej kvality nerozpisovali centrálnym zákazníkom.

Prvý podiel na úspešnej dražbe má už lesník, ktorý dozerá na vykonanú ťažbu kvalitného stromu a dôležité je aj to, ako časovo naplánujeme ťažbu kvalitných stromov, aby v letných mesiacoch nedochádzalo k ich znehodnoteniu. Naším verejným dražbám surového dreva chýba už len motivácia pre zamestnancov, ktorí majú veľký vplyv na úspešnosť dražby.

Jozef Minarik – referent obchodu OZ Košice

OZ Kriváň – Verejná dražba dreva (VDD)

18.-19.11.2020

Tradične, ako už veľa rokov dozadu OZ Kriváň opäť využil možnosť zorganizovať Verejnú dražbu dreva a to v dohodnutom termíne 18.–19.11.2020 na ES Kriváň.

Úlohou výroby bolo na uvedený termín zabezpečiť dostatok kvalitnej drevnej hmoty, čo z titulu daždivého počasia vyzeralo dosť nereálne. Vďaka záujmu vedenia o túto formu predaja, snahe a zodpovednému prístupu terénnych pracovníkov plus zamestnancov jednotlivých ES sa nám podarilo zorganizovať z dlhodobého pohľadu dozadu objemovo mierne nadpriemernú VDD v objeme 305 m³.

Hnacím motorom boli aj telefonáty záujemcov, ktorí už s mesačným predstihom zisťovali, či VDD usporiadame.

O samotnú dražbu bol záujem približne rovnaký po obidva dni a celkove prišlo 21 dražiteľov, čo sa dá považovať u nás za nadpriemernú účasť. Úspešne dopadlo 15 dražiteľov a šesť neuspelo. Z tabuľky uvedenej nižšie je zrejmé, ako bola drevná hmotu podľa drevín zhodnotená v € aj % a aké bolo dosiahnuté priemerné speňaženie.

A ešte pár postrehov

Najväčší vydražený objem v m³ 63,69 firma Ivore, s. r. o.

Najvyššia vydražená hodnota v € za dražiťela bez DPH 9 365 firma SF WOOD s. r. o..

Zároveň sa chcem poďakovať všetkým zúčastneným nižšie uvedeným firmám, ktoré nás neobišli a veľa z nich nikdy neobchádza, že opäť prišli a verím, že sa stretne aj v budúcnosti.

Účastníci: DEKRET Holz s.r.o., IVORE, s.r.o., DREVOKAPITÁL, s.r.o., IRON ART, a.s., MEF-SLOSPE, s.r.o., Ján Vrábel – STAVKROV, K&K WOOD SLOVAKIA s.r.o., JASE, spol. s r.o., BRUSTER s.r.o., SF WOOD s.r.o., SITTA PÍLA

Čerešňa, ktorá prekvapila priemernou cenou

ŠOBOV s.r.o., Lesagro, s.r.o., Ing. Štefan Poliačik, AUTOCHOM s.r.o., Holz-Import-Export s.r.o., DREVOIMPORT, s.r.o., Vladimír Špilár-VIOLINMAPLE, Prospiva International s.r.o., ESCO CZ PRODUCTION s.r.o., M.Frey-

-Amon Holzhandel, KALLA MIKLÓS Kézmuves Kádármester

Ing. Peter Antalík referent obchodu

Drevina	Ponuka		Predané		Navýšenie (€)	Navýšenie (%)	Úspešnosť predaja (%)	Priemerné speňaženie €/m ³
	objem (m ³)	vyvolávacía cena celkom (€)	objem (m ³)	kúpna cena celkom (€)				
BK	122,66	9 766,03	122,66	11 856,11	2 090,08	121,40	100,00	96,66
CS	2,58	269,72	2,58	565,26	295,54	209,57	100,00	219,09
DB	44,26	11 795,94	44,26	17 052,10	5 256,16	144,56	100,00	385,27
JH	42,05	5 422,25	42,05	9 853,89	4 431,64	181,73	100,00	234,34
JS	32,69	3 957,82	32,69	5 137,10	1 179,28	129,80	100,00	157,15
SC	60,63	6 063,00	60,63	7 798,85	1 735,85	128,63	100,00	128,63
Spolu	304,87	37 274,76	304,87	52 263,31	14 988,55	140,21	100,00	171,43

Drevina	Dĺžka	Str. priemer	€/kus	Objem v m ³	vydražil
Jh	5,9m	53 cm	2.444	1,23	MEF Slospe
Jh	5,9m	53 cm	3.006	1,23	MEF Slospe
Cs	4,1m	52 cm	478	0,82	M. Frey – Amon
Db	3,0m	55 cm	422	0,82	MEF Slospe

Dub so znakom prítomnosti črepiny

Verejná dražba na OZ Rimavská Sobota

V dňoch 18.-19.11.2020 sa na našom OZ Rimavská Sobota, ES Rimavská Baňa konala verejná dražba dreva. V ponuke sme mali deväť druhov drevín: AG, BK, BH, CS, DB, HB, JS, JH, SC, o objeme 393 m³. Aj vďaka vysokému záujmu dražba dopadla veľmi dobre, keď kúpna cena prevýšila vyvolávaciu o vyše 17.000€. Je vidieť, že aj počas kovidovej krízy, či už na jar, alebo teraz na jeseň je dopyt aj po tých najcennejších sortimentoch. Najdrahším kusom dražby sa stal javor horský (dĺžka 4 m, hrúbka 53 cm, objem 0,83 m³), ktorého zákazník vydražil za 1567 € a jeho priemerná cena za 1 m³ činí 1888€.

Ing. Ján Kaličiak
Vedúci expedičného skladu
Rimavská Sobota

Dražba dreva na OZ Prešov

Aj napriek dobe, ktorú momentálne žijeme, život sa nezastavil a OZ Prešov v mesiaci november zorganizoval verejnú dražbu dreva. Možno sme mali aj trošku šťastia, lebo pandémia covidu sa u nás na ES skoro vôbec neprejavila. No aj tak, bola naša dražba tak trochu iná ako po iné roky. Trochu „retro“ dôvodom bolo, že najvyššia cena za m³ bola ponúknutá za drevinu čerešňa a to 612 €/m³. Ktoho vie, doba sa možno zopakuje.

Zvláštnosťou ďalej bolo aj to, že viac ako 50% našej ponuky tvorila dreovina smrekovec. Tento bol, myslím si aj na slovenské pomery mimoriadny. Čísla hovoria za všetko. Najdrahšie kusy boli predané za rozprávkových 426 €/m³ a priemerná cena dosiahla 263 €/m³ a to stále hovorím o smrekovci.

Účasť na dražbe dreva aj bez avizovanej neprítomnosti dražiteľov z Maďarska a Poľska bola hojná a na expedičný sklad napokon prišlo 19 dražiteľov. Výsledkom

je 100%-tná predajnosť dreva. Rozdiel medzi vyvolávacou a kúpnou cenou dosiahol + 19.225,50,- €, čo predstavuje navýšenie ceny o 194%.

Predaj kvalitného dreva formou verejných dražieb sa po takomto dobrom výsledku naozaj javí ako najvýhodnejší spôsob predaja.

Ing. Dušan Damankoš
OZ Prešov

Z našej vody na Váš stôl

Aj keď bol tento rok v niečom odlišný od tých predchádzajúcich, stáročia prebiehajúce deje sa nedali pomýliť a išli si svojím zaužívaným tempom. Do nespočetného zástupu týchto javov patrí aj kolobeh života rýb. Počínajúc jesenným výterom, následne liahnutím plôdika z oplodnených ikier, postupným odrastaním raziac si cestu vodou, niekedy aj kalnou hľadajúc si potravu s odvahou dravca.

Takto v skratke vyzerá život lososovitých rýb na našom stredisku chovu rýb Parina (SCHR Parina). V skutočnosti to vôbec nie je také jednoduché. Celá táto cesta od ikry až ku spotrebiteľovi ako možno tušíte, skrýva v sebe veľa zvláštností. Už na samom začiatku je potrebné oplodnené ikry neustále kontrolovať a odumreté vyradovať, aby sa predišlo nakazeniu živých. Kontroly nie je nikdy dosť. Postupne odrastaním si plôdik vyžaduje viac a viac potravy, nie však priveľa, len toľko, aby ju stihol skonzumovať a tiež si vyžaduje dostatok prúdiacej a okysličenej vody. Toto sa uskutočňuje v tzv. rozkrmovni, kde je chránený pred nenásytnými volavkami a inými predátormi, ktorí si robia záľusť na ľahkú korisť. Tento boj zo „záškodníkmi“ túžiacimi po chutnej rybacinke pokračuje aj po tom, čo je plôdik vypúšťaný do vonkajších rybníkov. Tam je potrebné proti nim ponáťahovať sieťové zábrany. V čase letných horúčav je treba dbať zasa na to, aby ryba nezačala hynúť vplyvom, nedostatku kyslíka. Čomu sa predchádza okysličovaním tzv. areátormi. Na to, aby sa ryba, u nás chovaný Duhák (pstruh dúhový) dostal ku konečnému spotrebiteľovi je potrebných cca 18 mesiacov. Za tento čas dorastie do 25-30 cm, čo je jeho konzumná veľkosť. Je samozrejmé, že nie všetky jedince rastú rovnako rýchlo a preto je potrebné ryby počas chovu viackrát pretriediť. Jedince s nedostatočnou veľkosťou sa ďalej prikrmujú, kým tie už odraštené sa postupne dostávajú na trh, buď vo forme živej ryby na zarybňovanie, alebo ryby očistenej a balenej, určenej pre konečného spotrebiteľa. Počas roka sú obdobia, kedy je

o ryby záujem väčší, ako napríklad sviatky Veľkej noci, alebo obdobie prichádzajúcich Vianočných sviatkov, ale aj počas rybárskej sezóny, kedy športoví rybári organizujú rôzne rybárske preteky a rybu od nás používajú na zarybňovanie. V posledných rokoch sme priestory rybárne a samotný chov rýb využívali aj na akcie lesnej pedagogiky. Keďže sa rybáreň nachádza v krásnej a ľuďmi dosť navštevovanej doline, v ktorej naši kolegovia prezieravo zriadili LNCH Majdán, vodili sme sem deti z materských škôlok, ktoré boli z toho naradované, keď uvideli takmer celý cyklus chovu rýb. Tak ako som v úvode spomínal, že tento rok bol niečím odlišný, tak je to aj v tom, že pod vplyvom okolností sa neuskutočnila ani jedna takáto lesná vychádzka.

Zato však SCHR Parina aj v tomto roku zabezpečila dostatok rýb na konzum. Za desať mesiacov tohto roka dodali na trh vyše osem ton pstruha dúhového a to ich ešte čaká pokryť dopyt na Vianočné sviatky. Odborníci na stravovanie odporúčajú jesť dostatok rýb, aby naša strava bola pestrá a dostatočne vyvážená. Som vďačný kolegovi, že toto dielo našich predkov pretrvalo do dnešných čias. Možno by stálo za uváženie nastaviť určitú pravidelnosť zodbytovania produkcie, ale to je už o inom.

Všetkým Vám prajem príjemné prežitie Vianočných sviatkov v pohode a kruhu rodiny a do Nového roka všetko, len to naj.

Ing. Michal Slávik, OZ Smolenice
(foto Ing. Jaroslav Šubjak)

Čierna mláka trochu inak

OBJÍMANIE STROMOV - LISTNATÉ DREVINY

Agil - prasa je čierny vlk v opasení, vždy od seba odháňa a stráž.

Buk - najväčší strom v našich lesoch, najväčší je v lesoch v okolí Bratislavy. Jeho kôra je hrubá a šedá, jeho listy sú jednoduché a oválne.

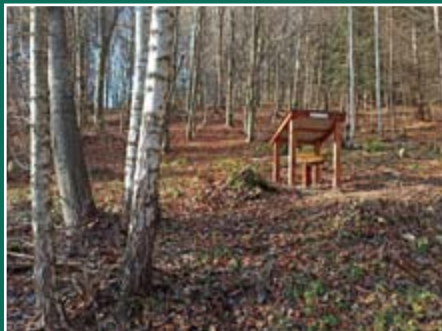
Čierna mláka - strom, ktorý sa vyskytuje v lesoch, ktoré sú v blízkosti vodných tokov. Jeho kôra je hrubá a šedá, jeho listy sú jednoduché a oválne.

Javor - najväčší strom v našich lesoch, najväčší je v lesoch v okolí Bratislavy. Jeho kôra je hrubá a šedá, jeho listy sú jednoduché a oválne.

Smrek - najväčší strom v našich lesoch, najväčší je v lesoch v okolí Bratislavy. Jeho kôra je hrubá a šedá, jeho listy sú jednoduché a oválne.

Topoľ - najväčší strom v našich lesoch, najväčší je v lesoch v okolí Bratislavy. Jeho kôra je hrubá a šedá, jeho listy sú jednoduché a oválne.

Vlnka - najväčší strom v našich lesoch, najväčší je v lesoch v okolí Bratislavy. Jeho kôra je hrubá a šedá, jeho listy sú jednoduché a oválne.

Občianske združenie Dobrá Myšlienka existuje od roku 2008. Od svojho vzniku členovia občianskeho združenia realizovali viaceré dobrovoľníckych projektov zameraných na zlepšenie podmienok pre aktívne trávenie voľného času v prírode. Tak tomu bolo aj v týchto ostatných mesiacoch, kedy realizovali projekt pod názvom „Čierna mláka trochu inak 2 (dva)“. Projekt bol podporený Komunitnou nadáciou Bardejov príspevkom na materiál a dopravu v grantovom programe Čistý Bardejov. Projekt bol zameraný na ďalšie dotvorenie Lesníckeho náučného chodníka Čierna mláka v Bardejovských Kúpeľoch. Podobný projekt realizovali členovia občianskeho združenia aj v roku 2019. Nápadov však bolo viacero, a tak v tomto roku pribudli na náučnom chodníku ďalšie dve stanovišťa.

Prvé stanovište je zamerané na čerpanie energie z prírody. Venuje sa objímaniu stromov a čerpaniu energie z nich. V teréne boli osadené tri nové informačné tabule. Prvá tabuľa podáva návštevníkom základné infor-

mácie o tejto téme. Druhá tabuľa sa venuje vplyvu jednotlivých druhov listnatých drevín. Tretia tabuľa vplyvu ihličnatých drevín pri objímaní stromov. Dané tabule sú umiestnené pri najmohutnejších a najstarších stromoch na náučnom chodníku. Jedná sa o mohutný buk, jedľu a javor horský. Každý z týchto stromov má obvod kmeňa vo výške 130 cm nad zemou viac ako tri metre. K týmto stromom okrem informačných tabúľ pribudli aj navigačné smerovky a jednoduché lesné lavičky.

Druhým stanovištom, ktoré na chodníku pribudlo, je drevený lesný kalendár. Ten na priereze kmeňa storočného duba znázorňuje na jednotlivých letokruhoch významné historické udalosti Slovenska i ľudstva. Pred nepriazňou počasia je tento „kalendár“ prekrytý strieškou.

Na realizácii projektu sa podieľali členovia Občianskeho združenia Dobrá Myšlienka a ich priatelia v spolupráci so správcom chodníka z Lesov Slovenskej republiky, Odštepny závod Prešov, Lesná správa Bardejov.

Ing. Jozef Ropjak, LS Bardejov

Pomáhal aj jazvečík

Lesnícky náučný chodník v lokalite Sigord sa nachádza len pár kilometrov od krajského mesta Prešov. Pre Prešovčanov, ale aj ďalších návštevníkov je obľúbeným miestom vychádzok a výletov do prírody. Donedávna mu však čosi chýbalo. Nenačádzal sa tu žiadny prístrešok, kde by bolo možné si posedieť, opieť slaninku či klobásku, ale najmä ukryť sa v prípade nepriaznivého počasia. Túto sezónu sa to vďaka lesníkom z OZ Prešov zmenilo.

Náučný chodník na Sigorde sa pýši viacerými zaujímavosťami. Okrem okruhu pre peších návštevníkov má aj cykloturistickú trasu vedúcu po telese bývalej lesnej železničky. Jeho súčasťou je pamätník rakúskej cisárovnej Sissi, ktorá sa tu zastavila pri svojej ceste do Bardejovských Kúpeľov. Neďaleko chodníka sa nachádzajú pozostatky bývalého plavebného kanála na dopravu dreva do Solivaru vyhlásené za Významné lesnícke miesto, vzácna rezervácia Kokošovská dubina i Pamätný jubilejný háj vysadený v roku 1928 pri príležitosti 10. výročia vzniku Československej republiky.

Dôvodov na návštevu Sigordu je mnoho. Vďaka novovybudovanej cyklotrase z Prešova – Solivaru je navyše táto zaujímavá lokalita aj pomerne ľahko dostupná. Sigordský náučný chodník na aktivity lesnej pedagogiky často využívajú aj prešovskí lesní pedagógovia – v objekte niekdajšej lesnej škôlky je vybudovaný areál lesnej pedagogiky. A veru, aj lesným pedagógom sa už stalo, že ich tu pri vychádzke s deťmi zastihla búrka a nebolo sa kde ukryť.

Dnes už, našťastie, táto situácia nehrozí. Počas tohtoročnej letnej sezóny do areálu lesnej pedagogiky pribudol nový altánok s ohnískom na opekanie. Pôvodne mal stáť

na základoch niekdajšej chatky umiestnenej v lesnej škôlke, ale po obhliadke s projektantom sa od tohto zámeru upustilo. Statika základov chatky bola narušená a ich rekonštrukcia by si vyžiadala ďalšie finančné prostriedky.

Altánok spolu s krbom vybuďovala dodávateľská firma CIPISEK s. r. o., pričom OZ Prešov získal na túto investíciu zdroje z menovitých akcií generálneho riaditeľstva LESY SR, š.p. Drobné údržby, vypratanie staveniska a úprava okolia altánku už boli v rézii lesného pedagóga Peťa Fedora, ktorému pomáhal šikovný syn Filip a labku k dielu priložil aj

jazvečík Marly JV súčasnosti sa ešte intenzívne pracuje na dobudovaní stolov a sedenia, ktoré doplnia celý altánok.

Lesnícky náučný chodník Sigord bol otvorený v roku 2008 a po rokoch existencie si už vyžaduje nutnú obnovu a doplnenie jednotlivých prvkov. OZ Prešov v spolupráci s Odborom projektov EÚ GR preto pripravil a podal mikroprojekt v rámci Prešovského samosprávneho kraja, ktorý zahŕňa obnovu celkovo dvoch lesníckych náučných chodníkov – Tajch a Sigord. Na náučnom chodníku Sigord by mohli byť v rámci tohto projektu obnovené informačné tabule, lavičky, mostíky či studničky, pribudnúť by mohla fit dráha i telocvičňa v prírode. Plánujú sa tiež návštevy poľského cezhraničného partnera – lesníkov z Nadleśnictwa Rymanów a aktivity lesnej pedagogiky aj s využitím nového altánku.

Držíme OZ Prešov prsty, aby bol podaný projekt úspešný J

Mgr. Lucia Čekovská, Ing. Peter Fedor

JANUÁR						
P	U	S	Š	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FEBRUÁR						
P	U	S	Š	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

MAREC						
P	U	S	Š	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

2021

JÚL						
P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

AUGUST						
P	U	S	Š	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

SEPTEMBER						
P	U	S	Š	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

APRÍL						
P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MÁJ						
P	U	S	Š	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

JÚN						
P	U	S	Š	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

OKTÓBER						
P	U	S	Š	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

NOVEMBER						
P	U	S	Š	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

DECEMBER						
P	U	S	Š	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Spomienky na prvú ochrannú službu...

Do služieb štátnych lesov Košice som nastúpil po ukončení štúdia na bývalej Vysokéj škole Lesníckej a drevárskej, lesníckej fakulty vo Zvolene, začiatkom júla 1963. Po dvoch mesiacoch úvodu do budúceho zamestnania a povolania zároveň nasledovala ročná prestávka v podobe základnej vojenskej služby.

Patril som medzi tých, ktorí sa po roku vrátili do lesného závodu, kde nastúpili. V mojom prípade to bol lesný závod Stakčín. Rozpis ochranných služieb pred Vianocami bol pre všetkých zamestnancov na ústredí do určitej miery povinnosťou, navyše nad pracovnú náplň. Pre mňa ako začiatočníka o to viac, že to bola moja prvá oficiálna ochranná služba v živote... Niekoľko dní pred Vianocami 1964 (teda pred 56 rokmi) som bol poverený ochrannou službou v polesí Ladomírov.

Konkrétna náplň ochrannej služby bola kontrola pohybu ľudí (osobných áut bolo v tom čase veľmi málo) po lesných komunikáciách so zamestnancami polesia. Tiež na križovatkách štátnej cesty Ubl'a – Snina. V priebehu dňa nebolo zistené porušenie zákonov i predpisov, žeby niekto niesol stromček bez platného dokladu o nadobudnutí z polesia.

S dobrým pocitom, že ochranná služba sa vydarila, som nastúpil na zastávke Kolonický vrch do autobusu ČSAD. Na ďalšej zastávke v obci Kolonica nastúpila do autobusu sym-

patická pani. Za ňou mohutný muž s jedličkou precízne zabalenou do papiera a špagátu, ktorú uložil do priestoru pre batožinu. Potom spokojne vystúpil a autobus sa dal do pohybu smerom na Stakčín. Jedlička upútala pozornosť plne obsadeného autobusu. Dovolil som sa osloviť majiteľku jedličky otázkou, či má právoplatný doklad o kúpe stromčeka cez polesie v Ubl'i, alebo v Ladomíre. Odpoveď bola veľmi strohá a jednoduchá: „Čo je Vás do toho?“. Trepezlivo a kludne som dopovedal, že som zamestnancom štátnych lesov a navyše práve dnes mám ochrannú službu... Teda konám svoju pracovnú povinnosť. Nepochodil som...

Potom som sa s otázkou obrátil na sprievodkyňu, prečo pri vnesení jedličky do autobusu nepožadovala od majiteľky doklad o nadobudnutí jedličky... Neodpovedala, ale musela vedieť, že platí spolupráca a teda aj povinná kontrola....O spolupráci štátnych lesov a ČSAD šofér vedel a bez problémov zastavil autobus predbývalým obvodným odde-

lením ZNB v Stakčíne. Dvaja príslušníci prehliadli autobus a okrem voľne uloženej jedličky v Kolonici našli pod sedáčkami ešte päť jedličiek perfektné zrolovaných a zabalených do papiera....Jedličky ostali na oddelení a povinnosťou príslušníkov bolo zlikvidovať ich do podoby čečiny... Doklad nemal nikto z cestujúcich...

Viacerí cestujúci v autobuse šomrali i nadávali, pretože bol spojom k rýchliku Medzilaborce – Michalovce – Praha. Neplánovaná zastávka spôsobila, že rýchlik nestihli...

V roku 1965 som sa oženil a stal som sa obyvateľom Sniny... S majiteľkou jedličky bez dokladu sme sa viackrát stretli náhodne... Nebudem opisovať pohľady z jej strany a úprimne priznávam, že aj po veľmi dlhom čase, že na prvú ochrannú službu v živote nemám najpríjemnejšie spomienky...

Ing. Ladislav Maxim
(dôchodca od 1.7.2000)

Čierny Váh prekvitá

Čierny Váh, zaradený medzi významné lesnícke miesta s nádychom histórie, kde odpočívajú celé generácie lesníkov s jedinečnými krížmi zo zliatiny. Na skalnom výbežku okrem kostola Svätej Trojice nájdete aj drevenú zvonicu s raritnými hodinami. Čierny Váh má bohatú históriu, pričom ho preslávila aj Považská lesná železnica.

V súčasnosti okolité lesy obhospodaruje Odštepňý závod Liptovský Hrádok, konkrétne Lesná správa Čierny Váh. Ako obyvatelia tejto lesníckej osady (niektorí z nás sú aj zamestnancami LESOV SR) sa snažíme aj v súčasnosti zatriktívniť okolie, ktoré má bohatú lesnícku históriu. Osada Čierny Váh spadá do katastrálneho územia obce Východná, preto sme sa v roku 2019 rozhodli vytvoriť v spolupráci s obcou Občianske združenie Čierny Váh. V minulom roku sa nám spoločnými silami s podporou LESOV SR, obce a členov občianskeho združenia podarilo obnoviť 15 studničiek, ktoré slúžia turistom na občerstvenie sa pramenitou čiernovážskou vodou. Taktiež sme zhotovi-

li smetné koše, vďaka ktorým sa znížilo znečistenie okolitej prírody. Tento rok sme na jar začali so zberom odpadu, do ktorého sme zapojili aj turistov, ktorí Čierny Váh navštívili. Veľmi nás tešilo, keď sme vrecia, ktoré sme pripravili pre turistov na zber odpadu našli plné. V rámci našej spolupráce sme zhotovili napodobeninu stojiska na podkúvanie koní spolu s informačnou tabuľou, ktorá obsahuje popísaný postup podkúvania koňa spolu s grafickou ukážkou. Rozmach turizmu nám vnukol nápad na vytvorenie tzv. oddychovej cestičky popri spodnej prečerpávacej vodnej nádrži. Ľudia si môžu prísť oddýchnuť, načerpať pozitívnu energiu z okolitej prírody, posediť si na lavičkách a zároveň sa dozvedieť informácie zo siedmich informačných tabúľ, ktorých témy sa týkajú lesa (od jeho vzniku, cez jeho ochranu, až po úžitky z neho), dôležitej práce lesníkov a prírody. Toto všetko môžete vidieť, keď Čierny Váh navštívite.

Máme aj ďalšie nápady, ako zatriktívniť okolie, preto veríme, že sa nám ich podarí v budúcnosti zrealizovať. Viac informácií o našich činnostiach, ako aj o podpore sa môžete dozvedieť aj na našej stránke ozcienryvah.estranky.sk, alebo na Facebooku @ozcienryvah.

Ing. Janka Dunajská, OZ Čierny Váh
Ing. Michal Ondrejkov, LS Čierny Váh

Stojisko na podkúvanie koní a informačná tabuľa s popisom priebehu podkúvania koňa

Studnička Ipoltica

Nie je uhlie ako uhlie

Sila premeneného dreva

Sú okamihy, na ktoré sa nezapomína. Jedným z nich je uhlie v Mikulášskom balíčku, ktoré iste dostala väčšina z nás. Hoci teraz sa od využitia bežného hnedého či čierneho uhlia ustupuje, na druhej strane sa napríklad aktívnemu uhlíu dostáva zaslúženej pozornosti.

Aktívne uhlie alebo adsorpčné uhlie je spoločné označenie pre skupinu umelo vytvorených, pórovitých uhlíkov s hubovitou štruktúrou. Vyznačujú sa veľkým aktívnym

Malé množstvo aktivovaného uhlia dával svojim pacientom už Hippokrates otec lekárstva už pred 2500 rokmi. Vedecký výskum aktívneho uhlia začal v r. 1785, keď Lowitz objavil jeho adsorpciu rozpustených látok. V roku 1812 podal

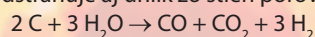

ru, aby sa zbavil hnedej farby, čistenie jedlého oleja, čistenie liehu, čistenie mydla. Aj dnes sa ešte aktívne uhlie pod názvom *Carbo medicinalis* používa pri liečbe žalúdočno-črevných ťažkostí (Carbosorb, Carbotox, živočišne uhlie). Aktívne uhlie sa používa aj pri hemoperfúzii pri otravách jedmi.

povrchom s vysokou schopnosťou adsorbovať široké spektrum mikro – a makromolekulárnych látok.

Aktívne uhlie sa vyrába z rašeliny, dreva, hnedého uhlia, čierneho uhlia a orechovej (kokosovej) škrupiny. Tieto materiály musia najskôr zuhoľnať. Pritom vznikajú len veľmi malé póry. Z aktívneho – porézneho systému sa pri tom odstránia nestále látky (vodík, kyslík, dusík, síra atď.). Zároveň sa uvoľnia aj dechtové produkty, ktoré sú usadené v jemne pórovitom uhlíku, tým sa uvoľní a sprístupní rozsiahly skelet uhlíka. Toto sa deje pôsobením horúcich vodných pár pri teplote od 900 do 1 100°C, pri ktorej materiál zuhoľnať. Pritom dôjde k oxidačnej chemickej reakcii medzi uhlíkom a vodou na vnútorných povrchoch uhlíka, ktorý odstraňuje aj uhlík zo stien pórov:

Veľkosť pórov sa dá „vyrobiť na mieru“ podľa typu aplikácie zmenou teploty, času pôsobenia pary a pod. Celosvetovo sa za rok vyrobí takmer 250.000 ton aktívneho uhlia.

Povrch aktívneho uhlia je vyplnený miliónmi malých pórov, ktoré majú negatívny elektrický náboj a ten priťahuje a viaže pozitívne nabitú toxíny (na tom istom princípe funguje aj interný proces detoxikácie ľudského tráviaceho traktu).

správu o procese adsorpcie rôznych plynov Susurre, pričom opísal vznik tepla pri tomto procese. Gibbs odvodil v roku 1876 pomocou termodynamiky adsorpčný zákon.

Aktívne uhlie je najpoužívanejším adsorpčným médiom (adsorbentom). Radí sa medzi organické adsorpčné médiá, pretože organické molekuly, ako sú herbicidy, pesticídy a priemyselné rozpúšťadlá, rôzne druhy liečiv, fosfáty, majú schopnosť prilnúť na povrch aktívneho uhlia. Táto jeho adsorpčná schopnosť je v niektorých prípadoch umocnená katalytickou schopnosťou. Napríklad chlór rozpustený vo vode sa na povrchu aktívneho uhlia mení v neškodný chlorid, sírovodík na síran atď.

Možno by ste to nepovedali, ale aktívne uhlie sa využíva na čistenie bieleho cuk-

Úplné odstránenie zápachu z ovzdušia, tvorí filtre na kontrolu chuti a zápachu, filtre na odstraňovanie chlóru, odstraňovanie škodlivých organických chemikálií, náplň do plynových masiek a pod. Používa sa tiež pri filtrácii vody v akváriu. Hoci v minulosti slúžilo aktívne uhlie iba na vnútorné použitie pri tráviacich ťažkostiach, dnes štúdie preukázali jeho blahodárne účinky aj na pokožku.

Aktívne uhlie sa upravuje do rôznych foriem, podľa spôsobu aplikácií ho môžete zakúpiť ako uhlíkové briкеты, granulované aktívne uhlie, postriebrené granulované aktívne uhlie, práškové aktívne uhlie, a dokonca aj polyuretánové pláty napustené aktívnym uhlím.

-as-

Lesy na hranici polárnej žiary

V decembrovo čísle si predstavíme krajinu rôznych biotopov a ekosystémov s veľkými rozdielmi v nadmorskej výške, topografii, podnebí a pôde, ktoré spôsobujú vznik rôznych prírodných prostredí, od listnatého lesa v južnom Nórsku až po arktické prostredie na Svalbarde.

Lesy a zalesnené pôdy pokrývajú okolo 37%, teda 119.000 km² nórskej pevniny a približne 86.600 km² sa považuje za produktívny les. Hedmark je najväčší nórsky lesný kraj, ale lesníctvo ako priemyselné odvetvie je rozšírené prakticky po celej krajine. Hlavnými druhmi drevín z hľadiska objemu a ekonomického významu sú smrek, borovica a breza. Produktívny les je rozdelený medzi 125.000 lesných celkov. Asi 79% produktívnych lesných plôch vlastní súkromné osoby. Nórske lesy sa intenzívne využívajú na vývoz guľatiny, reziva a dreveného dechtu už stovky rokov. Okrem toho existuje dlhodobá tradícia využívania lesov na pastvu domácich zvierat a lov zveri.

V roku 1994 bola porastová zásoba 616 mil. m³ z toho 46% tvoril smrek, 33% borovica a 22% listnaté stromy. Celkovo má dnes Nórsko takmer 11 miliárd stromov s priemerom päť a viac centimetrov. Po dlhom období stabilnej komerčnej ťažby objem dreva v nórských lesoch za posledných 100 rokov vzrástol z 300 miliónov kubických metrov, v roku 1919 na zhruba 900 miliónov dnes. Nórske lesy priemerne ročne prirastú asi o 25 miliónov kubických metrov dreva. Smrek predstavuje polovicu tohto prírastku. Každý rok sa v krajine vyťaží asi desať miliónov metrov kubických dreva.

Nórska federácia vlastníkov lesov s regionálnymi družstvami je hlavnou hospodárskou a politickou organizáciou vlastníkov lesov. Združuje 40.000 členov a vlastníkov s 80% podielom na trhu v obchode s drevom.

Lesníctvo je v Nórsku tradičným a dôležitým odvetvím. Poskytuje pracovné miesta a príjmy z vývozu. V lesníctve a s ním súvisiacich odvetviach je zamestnaných asi 25.000 ľudí.

Pre majiteľov lesov je však priemyselný aspekt veľmi dôležitý. Lesné výrobky tvoria takmer päť percent príjmov z nórskeho vývozu.

Pri ťažbe dreva sa od vlastníkov lesov v Nórsku vyžaduje, aby podporovali opätov-

ný rast nových lesov – buď výsadbou, alebo ponechaním semenných stromov, aby sa zabezpečila prirodzená obnova. Nórsko patrí medzi lídrov na svete, pokiaľ ide o inovácie a nové aplikácie lesných surovín, ktoré dnes zahŕňajú všetko od stavebných materiálov po bioenergiu.

Cielené zvyšovanie produkcie drevenej hmoty sa uskutočňuje čiastočne na úkor biologickej diverzity. Väčšina súčasných lesov sa pestuje vo forme monokultúr. Rozlohou veľké porasty rovnakej vekovej triedy

tiež prispievajú k zníženiu počtu druhov flóry a fauny, ktoré sa inak vyskytujú v zmiešanjšom type vegetácie. Výsadba stromov tiež zmenšuje ornú pôdu na pestovanie potravín.

V Nórsku sa drevo tiež spracováva na papier a obalové výrobky, drevovláknité dosky, bioenergiu, biouhlie a biochemické látky ako etanol, celulóza, lignín a vanilín. Tieto suroviny sú prísadami do rôznych výrobkov – ako sú batérie, biopalivá, cement, zubné pasty, kozmetika, potraviny a odevy. Cieľom je, aby sa Nórsko stalo priekopníkom v oblasti spracovania s pridanou hodnotou a nových aplikácií dreva v stavebníctve.

Poľovníctvo má v Nórsku dlhoročnú tradíciu. Organizácia a predaj poľovníckych výletov sú dôležitým zdrojom príjmu mnohých majiteľov pôdy. Zisky z lovu v sezóne 2017/2018 dosiahli 1,3 miliárd NOK (121,714 mil. eur).

Približne 6,4% kontinentálneho Nórska má štatút chránenej oblasti. Okrem toho je 15.000 km² Špicbergov označených za chránenú oblasť – národné parky, prírodné rezervácie alebo iné druhy chránených území pokrývajú 10-12% rozlohy vzdialených ostrovov.

-as-

100. výročie narodenia známych lesníkov

Ing. Albert Šedík, CSc.

Riaditeľ Odboru rozvoja a výroby lesného hospodárstva Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR sa narodil 5.5.1920 v Beluši v roľníckej rodine. Tu absolvoval základné vzdelanie, pokračoval v Trenčíne na Reálnom gymnáziu a na Lesníckom odbore Slovenskej Vysokiej školy technickej v Bratislave (1944).

Začínal v roku 1945 na Exponovanej inšpekcii štátnych lesov v Bratislave. Počas svojej dlhoročnej lesníckej činnosti prešiel rôznymi činnosťami a funkciami od zmluvného úradníka cez vedúceho prevádzkového oddelenia, riaditeľa Lesného závodu v Ružomberku, hlavného inžiniera na Žilinskom lesnom priemysle, neskôr ako hlavný pestovateľ na Krajskej správe lesov v Žiline. Po opätovnom zlúčení pestovateľskej a ťažobnej činnosti zastával miesto hlavného inžiniera na Podnikovom riaditeľstve štátnych lesov v Banskej Bystrici. Po vytvorení Odborového riaditeľstva štátnych lesov v Bratislave tu zastával funkciu výrobnú – technického riaditeľa až do konca roku 1968. V roku 1969 po ustanovení Ministerstva les-

ného a vodného hospodárstva bol poverený funkciou riaditeľa Odboru rozvoja a výroby lesného hospodárstva.

V období pôsobenia na Podnikovom riaditeľstve ŠL v Banskej Bystrici zabezpečoval s kolektívom spolupracovníkov Lesného závodu Banská Bystrica a Lesného závodu Slovenská Ľupča zriaďovanie vzorových objektov, najmä pre obhospodarovanie horských lesov v najťažších terénnych podmienkach. Teoreticky prepracoval časovú a priestorovú úpravu lesných porastov v lanovkových terénoch, najmä so zameraním na ich prirodzenú obnovu. Jeho práca bola v roku 1969 publikovaná tlačou.

Bol členom predsedníctva a podpredsedom Lesníckej sekcie Vedeckej rady ministra LVH SSR, členom Vedeckej rady Lesníckej fakulty VŠLD vo Zvolene. Zastupoval slovenské lesníctvo vo FAO/ECE/OIT pri OSN a jeho skupiny pre mechanizáciu lesných prác. Bol tiež podpredsedom Poradného zboru pre veci TANAP a dlhoročným členom redakčnej rady odborného časopisu Les.

Za odbornú i politickú prácu dostal viaceré vyznamenania, v roku 1970 štátne vyznamenanie „Za zásluhy o výstavbu“ a „Za obeť prácu pre socializmus“.

Ing. Martin Vojtuš, CSc.

Vedúci vedecký pracovník, vedúci oddelenia rýchloraštúcich drevín Výskumnej ústavu lesného hospodárstva a Výskumnej stanice v Gabčíkove sa narodil 13.11.1920 v Harichovciach pri Spišskej Novej Vsi. Študoval na gymnáziu v Levoči, pokračoval na Lesníckom odbore Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave a štúdium dokončil na presťahovanom odbore na Vysokiej škole poľnohospodárskeho a lesného inžinierstva v Košiciach (1946). Po skončení štúdia v roku 1946 začínal na Riaditeľstve štátnych lesov v Košiciach. Postgraduálne študoval vo Francúzsku v Nancy na Vysokiej škole vodohospodárskej a lesníckej, kde sa venoval štúdiu pestovania topoľov (1947). Po návrate z Nancy od roku 1948 bol riaditeľom Lesného závodu v Gabčíkove, neskôr vedúcim jeho prevádzkového oddelenia. V rokoch 1952-1980 dlhoročným vedúcim Výskumnej stanice lesného hospodárstva v Gabčíkove. Zaslúžil sa o jej vybudovanie a pozitívne meno v lesníckom výskume. Špecializoval sa na pestovanie a šľachtenie rýchloraštúcich drevín, najmä topoľov čiernych a balzamových, stromových vrb a agátov. Vo výskume sa zameriaval na ekologické a pestovateľské vlastnosti introdukovaných

topoľov a vrb a na selekciu drevín nížinných lesov. Organizoval zakladanie pokusných plôch na výsadbu domácich a cudzokrajných topoľov a stromových vrb na nížinných, najmä lužných lokalitách juhozápadného a východného Slovenska.

Vedeckú hodnosť kandidáta vied získal v roku 1967. Spolupracoval s domácimi i zahraničnými bádateľmi, o. i. so Štátnym drevárskym výskumným ústavom v Bratislave pri výskume úžitkových vlastností jednotlivých druhov, kultivarov a klonov rýchloraštúcich drevín. Vypracoval prehľadnú mapu topoľových oblastí Slovenska, generálny projekt výsadby topoľov, rajonizáciu euroamerických topoľov na Slovensku i expertízy o vplyve pripravovaného Vodného diela Gabčíkovo na lesné hospodárstvo. Aj keď naše lesné hospodárstvo neskôr upustilo do intenzívneho zakladania topoľových porastov nič to nemení na jeho zásluhách o bádanie v tomto odbore. Venoval sa aj poradenskej činnosti. Je autorom a spoluautorom odborných publikácií, učebníc a početných štúdií v časopisoch a zborníkoch. Publikoval viac ako 30 vedeckých prác. Bol členom komisie Československej akadémie zemiedelskej pre lesnú genetiku a šľachtenie lesných drevín. Bol nositeľom štátneho vyznamenania „Za vynikajúcu prácu“ a rezortného vyznamenania „Budovateľ socialistickeho lesníctva“. Zomrel 9.4.1980 v Gabčíkove.

Ing. Viliam Stockmann, CSc.

S istotou na snehu

Neverili by ste, aká veľmi praktická vec sú snežnice. Po jednej zábavnej a poučnej skúsenosti, kedy som mala možnosť prejsť 100 m úsek zaviaty snehom za necelých tridsať minút ☺, som začala pátrať po informáciách práve z tejto oblasti.

Snežnice sú proste praktická výbava nielen pre nás lesníkov a poľovníkov, ale tiež na turistike.

Síce sa na nich nedá „zlyžovať kopec“ ako na lyžiach či bežkách, ale zas máte istotu, že sa neplánovane necitneme pod kopcom, na ktorý ste sa škriabali hodný čas.

Možno by ste to netipovali, ale podľa archeologických nálezov sa ich pôvod viaže na územie Ázie, kde sa používali už pred 6000 rokmi. Odtiaľ sa následne rozšírili do Ameriky a na Škandinávsky polostrov. Dlho si zachovali pôvodný tvar, až v roku 1972 začali vznikať moderné snežnice a v roku 1981 tradičné drevo tvoriace ich rám nahradili vo Francúzsku plastom.

Tradičné snežnice existujú už celé storočia boli a sú tvorené z rámov z tvrdého ale tiež pružného dreva a popruhov zo surovej kože, ktoré si vyžadujú viac údržby, ale vyzerajú skvele. V množstve rôznych tvarov je potrebné si vybrať správne. Nie každá snežnica poskytuje komfort v každom teréne alebo druhu snehu.

Sú ľudia, ktorí sa ešte aj dnes venujú výrobe drevených snežníc. Podľa tých, ktorí podľahli práve tomuto remeslu, je na ich výrobu najvhodnejšie použiť jaseň. Použitie drevo je potrebné opracovať a ohnúť do požadovaného tvaru, ktorý bude udávať tvar celej snežnice. Od typu a konzistencie materiálu, po ktorom človek v snežniciach kráča, sa ďalej odvíja hustota výpletu. Vypletie snežnice vôbec nie je také jednoduché, ako na prvý pohľad vyzerá a vyžaduje si použitie „hrubej“ sily. Preto sa tomuto remeslu venujú najmä chlapi. Pri práci je nevyhnutné mať kožené pracovné rukavice a kvalitný materiál.

Hlavným z faktorov pri výbere snežnice je veľkosť, ktorá sa zvyčajne uvádza v palcoch pre šírku a dĺžku. Väčší ľudia preferuje väčšie snežnice (plávajúce), aby sa nezbávali do snehu a mohli cestovať, kamkoľvek si zmyslia. Pri ich výbere je potrebné zohľadniť nielen váhu toho, kto ich bude používať, ale tiež batohu, ktorý bude človek nosiť. V dnešnej dobe sa stali veľmi populárnymi moderné snežnice vyrábané z kovu a plastu, pretože sú ľahšie a pevnejšie. Ich bežnou súčasťou sú zabudované „mačky“ na úrovni chodidla. Tieto kovové zuby lepšie držia na snehu a ľade, najmä pri stúpaní do kopcov. Môžete si zaobstarať veľmi špecifické moderné snežnice pre rôzne aktivity (turistika, beh, horolezectvo atď.).

Napríklad pre Kanadanov sú snežnice tradičným aj obľúbeným moderným spôsobom zimného cestovania. Toto dobrodružstvo umocňujú pochody s výnimočnými vodcami, ktorí najskôr vysvetlia používanie snežníc a počas výletov predstavujú prírodné krásy, dedičstvo a kultúru.

Pred 100 rokmi Štátne lesy v Banskej Bystrici reorganizoval ich prvý menovaný riaditeľ v novej republike Ing. Josef Opletal

(3. časť)

Generálnym riaditeľom Štátnych lesov a statkov v Prahe (1.4.1921–4.10.1923)

Ešte vo funkcii riaditeľa štátnych lesov a statkov v Banskej Bystrici začal zasahovať aj do organizácie štátnych lesov v Československu. Požadoval, aby správa štátnych lesov bola vyňatá z odboru ministerstva vedeného neodborníkom a aby naopak vzniklo generálne riaditeľstvo Štátnych lesov a majetkov vedené odborníkom a bolo priamo podriadené Ministerstvu zeméďelstvá. S touto víziou odchádzal z Banskej Bystrice s vedomím, že jeho návrh bol prijatý. Jeho nástupcom, riaditeľom Štátnych lesov a statkov v Banskej Bystrici sa stal v roku 1921 Ing. Vojtech Kelemen.

S krátkym, ale pre Opletala i pre bystrické riaditeľstvo významným pôsobiskom sa Opletal vo svojich Pamätiach takto lúčil:

„Loučil jsem se těžko se svým působištěm v Banské Bystrici, kde mi byl les tak blízkým. Loučil jsem se těžce se svými spolupracovníky, kteří mi byli nezištně oddáni a kterým jsem byl zavázán díkem za to, že čistota správy banskobystrického ředitelství zůstala neporušena. Útěchou bylo mi vědomí, že na mém novém působišti zůstanu i nadále spojen se slovenskými lesy, které mi přirostly k srdci.“

Spomínaný Opletalov návrh bol vo vláde schválený (Uznesením vlády 28.7.1921), do kresla ministra zeméďelstvá sa dostal profesor pražskej techniky Dr. Ing. Brdlík, ktorý akceptoval všetky Opletalove návrhy a v apríli roku 1921 ho povolal do Prahy a bol menovaný odborným prednostom Ministerstva zeméďelstvá a súčasne prvým generálnym riaditeľom Štátnych lesov a statkov pri Ministerstve pôdohospodárstva v Prahe.

Jeho krátky pobyt vo funkcii generálneho riaditeľa Štátnych lesov a statkov v Prahe je dôsledok jeho nekompromisného postoja v principiálnych otázkach lesného hospodára a rozporov s Agrárnou stranou, zastrešujúcou Ministerstvo zeméďelstvá reprezentujúce nástupcov Brdlíka – ministrov Staněka a hlavne Milana Hodžu, ktorý sa ukázal ako reprezentant veľkokapitálu s ničivými dôsledkami pre lesné hospodárstvo.

V tomto období bolo v lesnom hospodárstve primárnou úlohou zriaďovanie investícií – lesné železnice, lesné cesty, približovacie linky, lanovky, lesné chodníky.

Prvou veľkou výzvou pre Opletala bola stavba budovy pre generálne riaditeľstvo. Jeho doterajšie umiestnenie bolo na Malej

Minister zeméďelstvá Milan Hodža, ktorý sa pričínil o Opletalov odchod z funkcie

Pamätná fotografia z Bukoviny, spolu so svojou manželkou

Strane v Mosteckej ulici v Kounicovom paláci. Bola to stará dvojposchodová budova s tmavými a počtom nedostatočnými kancelárii.

Po svojom nástupe medzi hlavné úlohy generálneho riaditeľstva patrilo zabezpečenie výroby železničných podvalov, obmedzenie drancovania dubových lesov na Podkarpatskej Rusi, pastva dobytku v lesoch Slovenska, korupčné aféry na niektorých lesných správach Slovensku, z ktorých vyčnievala najmä

kritická situácia na Riaditeľstve ŠLS v Žarnovici, ktorá skončila vyšetrovaním niekoľkých lesných úradníkov s dohrou samovraždy riaditeľa. Zlú situáciu dokresľovali veľké požiare na Slovensku (RŠLS Lipt. Hrádok).

Ing. Opletal musel na Slovensku riešiť aj iný nepríjemný špecifický problém: výmena maďarských lesných úradníkov a lesníkov sa dala riešiť len náhradou za českých úradníkov. Ako sám píše – chovanie niektorých českých lesníkov bolo príčinou k oprávneným sťažnostiam slovenskej verejnosti, čo kazilo dobré vzťahy medzi Čechmi a Slovákmi a bolo na úkor dobrej povesti českých lesníkov.

Onedlho sa dostáva do protirečeni so skupinou drevárskych veľkopodnikateľov, ktorí presadzovali dlhodobé zmluvy na predaj dreva zo štátnych lesov pri pni. Vo funkcii generálneho riaditeľa v Prahe odmietol ministromi pôdohospodárstva Staněkovi podpísať exploatačné zmluvy na lesy na Slovensku a Podkarpatskej Rusi. Vo svojej autobiografickej práci „Moje paměti“ píše: „tento návrh v súvislosti s ťažbou lesa neznamená nič iné, ako ďalekosiahle prepachtovanie Štátnych lesov na Slovensku a Podkarpatskej Rusi súkromnému veľkokapitálu“.

Išlo o ponuku firmy Lignum na zakúpenie 30 miliónov kubíkov dreva zo štátnych lesov na Slovensku a Podkarpatskej Rusi za veľmi nevýhodných podmienok pre štát s výhradným právom exploatacie týchto lesov na dobu 20 rokov. Táto situácia Ing. Opletala nesmierne vyčerpávala a jeho telesné i duševné sily sa chýlili ku koncu.

Pri tejto príležitosti podotýka že ...*Bylo by omylem domnívati se, že lesní hospodařství na Slovensku a Podkarpatské Rusi za uhorského režimu bylo špatné...“*Uhorská štátna lesná správa provádela ve štátních lesích těž investice ve značném rozsahu, zaváděla lesní ťažbu ve vlastní režii“ A předložený návrh sleduje zrušení tohoto celého pracně vybudovaného hospodářského systému, který jest vrcholem každého pokročilého lesního hospodařství...“

Pri častých poradách na najvyššej úrovni u ministra prízvukoval, že realizáciu tejto zmluvy by považoval za najväčšie nešťastie, ktoré by mohlo postihnúť štátne lesy na Slovensku a Podkarpatskej Rusi.

Napokon to dopadlo tak, že Moravsko-sliezská banka, ktorá mala obchod financovať vyhlásila úpadok, jej vrchný riaditeľ bol zatknutý a vrchný riaditeľ firmy Lignum Kress spáchal samovraždu, minister Staněk sa zastrelil. Táto skutočnosť však neovplyvni-

la štvanicu na Ing. Opletala pre jeho neúplatný, zásadový postoj. Naopak.

Aj s novým ministrom pôdohospodárstva Milanom Hodžom sa dostal do ostrého rozporu pre machinácie Drevoobrábacej spoločnosti s drevom Oravského komposesorátu. Ing. Opletal ministromi vysvetlil všetky úskalia v tejto veci, napriek tomu minister Hodža debatu ukončil slovami: „*Vypočul som Vaše námietky, ale ja to predsa chcem*“. Napokon spor viedol k súdu, ktorý skončil v neprospech komposesorátu, ten prišiel o mnoho miliónov korún. V súdnom spore bol Hodža členom rozhodcovského súdu a jeho hlas znel v neprospech komposesorátu.

S týmto problémom vystúpil Ing. Opletal aj na pôde parlamentu a svojim pevným postojom zabránil ďalšiemu pripravovanému drancovaniu týchto lesov. Po tomto všetko bolo už len otázkou krátko času, kedy sa Hodža Opletala definitívne zbaví. Situácia bola verejne známa a tak pražská Vysoká škola technická, ústami Ing. Kaislera a Ing. Jirsíka súčasne aj Vysoká škola zemедělská v Brne osobou Dr. Taufera a Dr. Hašu, ponúkli Ing. Opletalovi profesúru. Keď sa to minister Hodža dozvedel, odkázal po svojom šéfovi Prezídia Opletalovi, že by bol rád keby túto ponuku prijal.

Ing. Opletal ako Moravák sa rozhodol pre Brno.

Po tomto rozhodnutí prišiel k ministromi Hodžovi oznámiť mu svoje rozhodnutie prijať ponuku profesúry na VŠZ v Brne: „*Když jsem mu to pak řekl, rázem se změnil, jeho obličej zazářil úsměvem, což bylo u něho neobvyklé,*

vstal a měl jsem dojem, že mi chce radostí padnout kolem krku. Nepoznával jsem Dr. Hodžu, rozešli jsme se jako nejlepší přátelé“...

Toto všetko malo svoj podiel na tom, že v roku 1923 rezignoval na funkciu generálneho riaditeľa Štátnych lesov a majetkov a odchádza na dovolenku. Počas dovolenky dočasne prednášal študentom na Fakulte zemедělského a lesného inžinierstva na Vysoké škole technickej v Prahe. Súčasťou toho bola aj ich odborná prax, ktorá sa konala v Rumunsku, dokonca na jeho bývalom pôsobisku v Bukovine, kde bol s celou svojou skupinou profesorov a študentov mimoriadne vrelo prijatý.

Takto prešiel ako 60. ročný do lesníckej vysokoškolskej pedagogickej oblasti. Dňa 26.7.1923 bol menovaný riadnym profesorom lesnej ťažby a priemyslu na Vysoké škole zemедělskej v Brne, na jej Lesníckom odbore. Jeho úspešná pedagogická činnosť na vysokej škole bude obsahom ďalšieho pokračovania jeho biografie.

Po nástupe na brniansku vysokú školu mu prišiel ďakovný list vo forme dekrétu o rozviazaní pracovného pomery s Ministerstvom zemедělství k dátumu 30.6.1923. Ďakuje sa mu za služby, ktoré preukázal ministerstvu, ako pri správe Štátnych lesov a statkov v Banskej Bystrici i ako generálny riaditeľ Štátnych lesov a statkov v Prahe. V dejinách štátnej lesnej správy nebude nikdy zabudnuté, že sa dal do služieb republiky Československej v neľahkej dobe po utvorení nášho štátu, atď., Podpísaný minister zemедělství Dr. Milan Hodža.

Dekretova busta, ktorá bola pôvodne v Opletalovej pracovni

Pre naše poznanie a našu pamiatku na neho je podstatné, že zabránil exploatačným ťažbám dreva na Slovensku a Podkarpatskej Rusi aj za cenu svojho ďalšieho pôsobenia vo funkcii generálneho riaditeľa Štátnych lesov a statkov v Prahe. Pre rozsiahle oblasti Slovenska a Podkarpatskej Rusi vypracoval okrem iného aj komplexný program štátnych investícií do ich lesného hospodárstva.

Ing. Viliam Stockmann, CSc.

Ministerstvo zemедělství, Praha

KAŠTIEĽSKÉ NOVINKY

Priatelia, ako to už býva zvykom, aj v dnešnom článku nebudú chýbať informácie, či novinky z prostredia kaštieľa, v skratke sa obzrieme aj za rokom 2020.

Rok 2020 si každý jeden z nás zapamätá, ako rok koronavírusu. Pandémia spôsobená vírusom COVID – 19 zasiahla úplne každého. Bohužiaľ aj náš kaštieľ. Prísne bezpečnostné opatrenia preskúšali našu odolnosť, či vynaliezavosť.

No hlavne sme sa naučili prispôsobiť akejkoľvek situácii. Jedlo cez výdajné okienko, vonkajšie stravovanie, časté prekladanie svadobných termínov a mnohé iné problémy, s ktorými sme sa museli popasovať. Akékoľvek nariadenie prišlo, vždy sme sa dokázali vynásť a prispôsobiť sa. Príkladom toho je aj aktuálna ponuka kaštieľa.

Svadobné ochutnávky – konzumácia v interiéroch prevádzky je zakázaná, no napriek tomu sme pre Vás našli spôsob ako si jedlo vychutnať v teple, v pohodlí a hlavne bezpečne. Na 60 minút ponúkame záujem-

Ubytovanie – luxusné izby, plus jedlo, ktoré Vám prinesieme až na izbu zabalené, maximálne súkromie, bezpečie, čistota.

Všetky tieto produkty sú Vám stále k dispozícii. V prípade bližšieho záujmu nás neváhajte kontaktovať na tel. č.: +421 905 425 305

Priatelia na záver by sme sa Vám všetkým chceli poďakovať za prejavovaný záujem a dôveru. Uistujeme Vás, že do budúceho roka prinesieme, opäť lepšiu kvalitu, viac novinek, no hlavne pozitívny prístup a veselú náladu.

P.S. Prajeme Vám krásne prežitie vianočných sviatkov, príjemnú atmosféru v kruhu blízkych, šťastie, zdravie a lásku po celý rok 2021.

Mgr. Matúš Pacelt, manažér viacúčelového zariadenia, kaštieľ Palárikovo

com o ochutnávku apartmán so súkromnou jedálňou ZDARMA, samozrejme platia určité obmedzenia, akými je počet hostí v apartmáne a podobne.

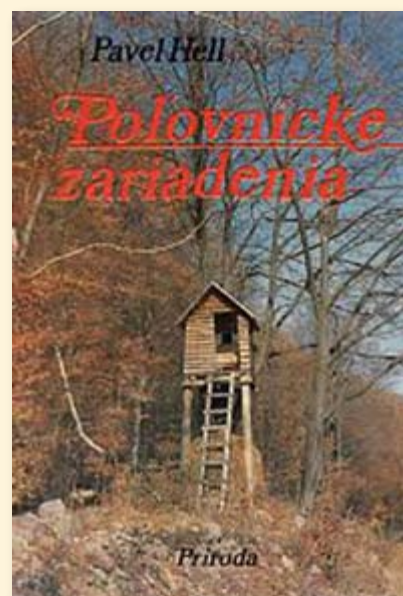
Organizovanie hromadných podujatí – aj tu sme sa vynasli. Podujatie Vám vieme zabezpečiť. Podmienkou je mať platný negatívny výsledok testu, nie starší ako 12 hodín, a to každý účastník podujatia. Zabezpečíme Vám zdravotníkov, testovanie. Pripravíme Vám priestory za dodržania všetkých platných bezpečnostných opatrení a k tomu všetkému Vám zabezpečíme stravu, občerstvenie, a to priamo v priestoroch kaštieľa v interiéri!

Pol'ovnícke zariadenia

V tomto čísle Vám predstavujem publikáciu, ktorá sa iste vo Vašich knižniciach nachádza. A keďže jedným z našich budúcoročných príspevkov bude venovaná oprava senníka karpatského typu, za informáciami o tomto type zariadenia sme sa prelistovali práve publikáciou profesora Pavla Hella.

Na 252 stranách rozdelených na 14 kapitol, ktoré uzreli svetlo sveta v roku 1990, sa okrem popisov a textov nachádza množstvo nákrsov, konkrétnych fotografií ako i mapových značiek, rozdelených podľa účelu pol'ovníckych zariadení.

Okrem krmných zariadení, v nej nájdete aj zmesi bylín i to ako vytvorí ideálne miešanky – biopasienky pre zajačiu i srnčiu zver.

Po prelistovaní tejto publikácie isto nejuden z nás začne venovať väčšiu pozornosť tomu, čo okrem stromov v našich lesoch vyrástlo, alebo nájde inšpiráciu pre ďalšie stavby, ktorých prítomnosť môže ovplyvniť vývin našich lesov. Okrem dnes bežne sa v porastoch vyskytujúcich zariadení sú v knihe popísané umelé zariadenia a voliéry pre pernatú zver, ale tiež rôzne typy vtáčích búdok, ktoré dnes budujeme aj v projekte Pomáhame vtáctvu našich lesov.

Zaujímavé informácie obsahujú state o bahniskách, napájadlách, vodných nádržkách a studničkách, pretože voda je nevyhnutná nielen pre les, ale tiež v oblasti starostlivosti o zver. Okrem samotných zverníc sa dočítate o tom, aké parametre musia mať aklimatizačné a odchyťové zariadeniach.

No nielen to, ale tiež všetky základné informácie o budovaní pol'ovníckych chodníkov a o starostlivosti o ne. Ak vám počas sviatkov ostane voľný čas, odporúčame siahnuť po tejto publikácii.

-as-

Les neslúži poľovníkom, ale poľovníci lesu

Pohronské múzeum v meste Nová Baňa usporiadalo v rámci letnej sezóny 2020 výstavu na tému „Les neslúži poľovníkom, ale poľovníci lesu“. Expozícia bola vytvorená v spolupráci s poľovníckou spoločnosťou mesta Nová Baňa v rámci 100. výročia organizovaného poľovníctva na území Slovenskej republiky. V rámci výstavy sa konali každý týždeň, od 4. júla do 6. septembra, „štvrtkové besedy“ na rôzne témy týkajúce sa poľovníctva, lesníctva a ochrany prírody. Jedna z týchto besied bola na tému „Medveď hnedý na Poľane“, kde sa po prednáške o výskyte a živote medveďa v lesoch Poľany a v jej širokom okolí, rozprúdila živá diskusia o aktuálnych problémoch s početnosťou medveďov, ich poľovníckom (ne)manažovaní a škodách spôsobených týmto rešpekt vzbudzujúcim živočíchom. Veľký záujem budil aj banner, na ktorom sú zdokumentované dospelé medvede vyskytujúce sa na Poľane, ktorý vznikol najmä zásluhou pracovníkov OZ Kriváň a CHKO Poľana v rámci monitoringu medveďa hnedého.

Ing. Martin Kalamár, OZ Kriváň

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik
Lesnícke a drevárske múzeum

Vás pozývajú na výstavu

Spomienky na Vianoce

6.12.2020 - 10.1.2021

Výstava je sprístupnená vo výstavných priestoroch
Lesníckeho a drevárskeho múzea
na Námestí SNP 22/33 vo Zvolene.
www.ldmzvolen.sk

Šmolkoviny

Sem tam sa stane, že pri istých veciach človeku akoby hovorovo zastal rozum. Proste hlava neprijíma skutočnosti a snaží sa ich vysvetliť a pochopiť to, čo bolo zažitá, či vidné.

Asi tak nejak začalo pracovné ráno a hľadanie obrázkov pri tvorbe aktuálne čísla nášho časopisu. A čo to? Medzi obrázkami sa zrazu objavili tie, ktoré by ste iste označili za dielo photoshopu. No po preštudovaní viacerých materiálov musím priznať, že skutočne existujú. A ak neveríte, iste si ich vyhladajte. Reakcie na ne sú skutočne zábavné. Možno je to vhodný tip na vianočný darček, no možno by ich ani slimáky nechceli. Takže pre istotu odporúčame siahnuť po tradičných, ktoré naozaj nikdy nič nepokazia.

Zasmejme sa

Nájdí 10 rozdielov

RECEPTÁR

Vianočné sviatky v duchu poľovníctva

6 hrubších plátkov slaniny
2 sviečkovice z jeleňa
2 čajové lyžičky olivového oleja
¼ lyžička cibulového prášku, rozdelená
soľ a mleté čierne korenie podľa chuti
2 lyžice masla
250 g šampiiónov
2 strúčiky cesnaku
1 polievková lyžica nakrájanej zelenej cibulky
½ šálky ťažkej smotany na šľahanie alebo
viac podľa vkusu

Rúru si predhrejeme na 190 °C a na 6-8 minút do nej vložíme plátky slaniny do tej miery. Grilujeme ich do takej miery, aby bolo nimi možné obaliť kúsky panienky. Tie

natrieme olivovým olejom, ochutíme cibulovým práškom, soľou a čiernym korením. Obalené prúžkami slaniny ich umiestnite vedľa seba do pekáča. Pečieme ich, až kým slanina nezchne. Pri teplote 65°C ich môžeme nechať v rúre cca 25 minút, ak máte radi prepečené mäso až jednu hodinu.

V hrnci na strednom ohni zohrejeme maslo a pridáme huby s cesnakom. Zmes dusíme 8 až 10 minút, kým huby nie sú mäkké. Do pripravenej zmesi vmiešajte zelenú cibuľu a zalejeme smotanou. Varíme za stáleho miešania, kým sa omáčka neprevrie. Vtedy je čas ju podávať s pripravenou panenkou.

Dobrá chuť!

Ľadové zázraky

Aj tak by sa dali pomenovať ľadové jaskyne, ktoré sa ukrývajú pod ľadovcami. V poslednom období čím ďalej, tým viac ľudí sa vydáva po stopách dobrodruhov, ktorí tieto magické priestory objavili.

Nie každú však odporúčame navštíviť, pretože navigácia ku kráľovstvu ľadu je tak komplikovaná, že by ste k nej nemuseli dôjsť. Ako sa hovorí, risk je zisk. No na druhej strane si treba uvedomiť, že pri návšteve ľadovej jaskyne vstupujete do veľmi nebezpečných a nestabilných priestorov a pri jej zrútení by ste mohli prísť o to najcennejšie. Preto musíte byť v rámci takejto výpravy viac ako opatrní.

Medzi najznámejšie ľadové jaskyne sveta patrí jaskyňa Skaftafell v obľúbenom národnom parku s rovnakým názvom. Najmä po daždi sa v jaskyni objaví modré svetlo. Hovorí sa, že pri každom milimetrovom pohybe ľadovca sa jaskyňou ozve ohromné burácanie.

Táto jaskyňa je obklopená nádhernou prírodou Islandu, ale my spoločne nazrieme do jej útrob.

-as-

Erby s nádychom lesa

Erb obce Hrčel
(okres Trebišov)

Erb obce Kojatice
(okres Prešov)

Erb obce Veľké Slemence
(okres Michalovce)

Erb obce Vyšná Myšľa
(okres Košice okolie)

December 2020

Životné jubileá

50 rokov

Mgr. Róbert Car, vedúci LO, LS Strážske – OZ Sobrance
Ing. Jana Staňová, oblasťný kontrolór – GR Banská Bystrica

60 rokov

František Vašek, vedúci LO, LS Šaštín – OZ Šaštín
Vladimír Forman, referent MTZ a nákupu – OZ Šaštín
Ladislav Pixiades, vedúci LO, LS Modrý Kameň – OZ Levice
Anton Foltán, vedúci LO, LS Skýčov – OZ Topoľčianky
Anna Švantnerová, účtovník – OZ Čierny Balog

Pracovné jubileá

25 rokov

Ing. Katarína Chválová, referent pre plán, štatistiku a c.,
poverená vedením EOU – OZ Semenoles

30 rokov

Jaroslav Spišák, vedúci LO, LS Veľká Lúka – OZ Revúca

35 rokov

Ing. Marek Nosko, fakturant OVTS, lesoturistika – OZ Revúca

Predčasný starobný dôchodok

Jozef Podolák, vedúci LO, LS Drietoma – OZ Trenčín
Rudolf Ďuriš, vedúci LO, LS Drietoma – OZ Trenčín
Ján Cintula, vedúci LO, LS Drietoma – OZ Trenčín
Igor Faltán, vedúci LO, LS Nové Mesto n/V. – OZ Trenčín
Miroslav Dlhý, vedúci LO, LS Nové Mesto n/V. – OZ Trenčín
Ing. Stanislav Kmec, pestovateľ – OZ Čierny Balog
Ing. Aladár Katona, technik, LS Tornaľa – OZ Revúca
František Berezňák, vedúci LO, LS Smolník – OZ Košice
Ing. Mária Šimanská, technik, LS Kokošovce – OZ Prešov
Igor Leitner, vedúci ŠS, ŠS Drakšiar – OZ Semenoles
Ing. Anton Šoltýs, oblasťný kontrolór – GR Banská Bystrica

Starobný dôchodok

Ing. Oto Píсарovič, vedúci LS, LS Píla – OZ Smolenice
Juraj Močilan, technik LS, LS Liptovská Osada – OZ Liptovský Hrádok
Marta Haviarová, sekretárka, referent CO a KR – OZ Slovenská Ľupča
Jozef Sedláček, vedúci LO, LS Staré Hory – OZ Slovenská Ľupča
Ing. Anika Bodnárová, referent správy pozemkov a reprivatizácie – OZ Kriváň
Ing. Daniel Cicoň, vedúci LO, LS Svinica – OZ Košice
Ing. Martina Velká

LESY SKI CUP

HOREHRONSKÁ LIGA

2021

23.01.2021 Mýto pod Ďumbierom
07.02.2021 Donovaly - Záhradište
21.02.2021 Šachtičky
27.02.2021 Polomka – Bučník

Viac informácií na www.lesycup.sk

Organizátori a účastníci sú povinní dodržiavať platné protipandemické nariadenia.

Preteký sú registrované ako „verejné“ – verejne dostupné vo všetkých vekových kategóriách

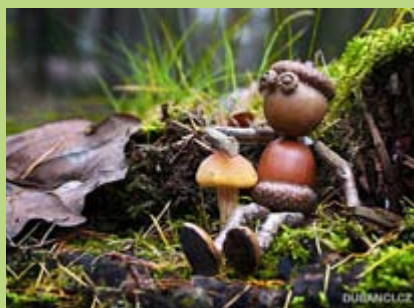
Svet, ktorý ovládli Dubánci

Zber semennej suroviny je neodmysliteľnou súčasťou našej lesníckej prevádzky. No málokto vie, že za našou západnou hranicou majú tieto „budúce stromy“ svoj vlastný semenný svet. Pozývame Vás na malú exkurziu do sveta, kde vládnu Dubánci.

Ak nevíete o kom, alebo o čom je reč, predstavujeme Vám malé postavičky, ktoré majú vo virtuálnom svete už viac ako 30.000 fanúšikov. Podľa ich autora prvotne vznikli ako zábavka pre deti a s deťmi. Vybrali sme sa teda po ich stopách a našli sme pár informácií priamo z pera ich tvorca, ktorého citovaniu sa nedalo odolať.

Ako teda Dubánci Petra Václavka ovládli nielen voľný čas autora, ale tiež virtuálny priestor?

„...Každý rok boli výsledné postavičky lepšie a lepšie. V roku 2015 sa mi to trochu vymklo z rúk a okrem prepracovanejších postavičiek som dospel tiež k trochu

vyššej úrovni vizuálneho spracovania ich fotiek. Zrazu sa zo zábavy pre deti stala zábava pre otecka :). Oveľa dôležitejšie ale je, že ma ich tvorba neustále baví a že si čím ďalej viac užívam aj ich fotenie a grafické spracovanie.

Október a november sú ideálne mesiace na lepenie dubánců a ďalších postavičiek, príšerok a kreatúrek, lebo súčastičky na toto lepenie práve dozrievajú a sú ich plné lesy!

Navyše moji dubánci začali na Twitteri a Facebooku žať nebývalý ohlas, čo pre mňa bola ďalšia motivácia do ich tvorby a zdieľanie na internete (pridal som ich na Pinterest a Instagram).“

Ale čím viac priestoru vyčleníme písanému textu, tým menej ho ostane pre Dubánců, do sveta ktorých Vás teraz pozývame. Tých, ktorí sa nezmestili sem, iste nájdete na www.dubanci.cz.

-as-

